КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы жөнүндө

2025-жылдын 30-апрелинде

Кыргыз Республикасынын
Жогорку Кеңеши кабыл алган

1-глава. Жалпы жоболор

1-берене. Жөнгө салуу предмети

1. Ушул Мыйзам Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын (мындан ары – УИА) укуктук негиздерин жана финансылык камсыздоосун аныктайт, анын ишинин багыттарын жана кепилдиктерин, фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү багыттарын координациялоонун негизги принциптерин жана анын мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштерди жүзөгө ашыруучу жеке жана юридикалык жактар менен өз ара аракеттенүүсүнүн негизги принциптерин белгилейт.

2. Ушул Мыйзам фундаменталдык жана колдонмо илимдерди илимий-техникалык прогресстин, Кыргыз Республикасын экономикалык, социалдык жана маданий жактан өнүктүрүүнүн негизи катары өнүктүрүүгө, академиялык илимди республиканын илимий потенциалынын маанилүү курамдык бөлүгү катары сактоо жана андан ары өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттарды түзүүгө, фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү багыттарды координациялоого, жогорку окуу жайдан кийинки кесиптик билим берүү программалары боюнча илимий, илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо боюнча милдеттерди аныктоого багытталган.

2-берене. Ушул Мыйзамда колдонулуучу негизги түшүнүктөр

Ушул Мыйзамда төмөнкүдөй негизги түшүнүктөр колдонулат:

1) **академик** – илимий мектеби бар, илимий-изилдөө иши менен кесипкөй алектенген, илимди өлкөдө, жана ошондой эле чет мамлекетте да белгилүү болгон көрүнүктүү илимий эмгектери менен байыткан, УИАнын анык мүчөсүнүн наамы;

2) **академиялык өз алдынча башкаруу** – башкаруудагы коллегиалдуулуктун, көз карандысыздыктын жана өз алдынчалуулуктун принциптеринин негизинде ишке ашырылуучу, илимий изденүү эркиндигин, изилдөө багыттарын тандоону, жетектөөчү органдарды түзүүнү жана бекитүүнү, ошондой эле мыйзамдар жана устав менен аларга

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МЫЙЗАМЫ

ЗАКОН КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

О Национальной академии наук Кыргызской Республики

Принят Жогорку Кенешем Кыргызской Республики

30 апреля 2025 года

Глава 1. Общие положения

Статья 1. Предмет регулирования

1. Настоящий Закон определяет правовые основы и финансовое обеспечение Национальной академии наук Кыргызской Республики при Президенте Кыргызской Республики (далее – НАН), устанавливает направления и гарантии ее деятельности, основные принципы координации направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук и ее взаимодействия с государственными органами и органами местного самоуправления, физическими и юридическими лицами, осуществляющими научную, научно-техническую и инновационную деятельность.

2. Настоящий Закон направлен на развитие фундаментальных и прикладных наук как основы научно-технического прогресса, экономического, социального и культурного развития Кыргызской Республики, создание благоприятных условий для сохранения и дальнейшего развития академической науки как важнейшей составной части научного потенциала республики, координацию направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук, определение задач по подготовке научных, научно-педагогических кадров по программам послевузовского профессионального образования.

Статья 2. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

В настоящем Законе используются следующие основные понятия:

1) **академик** – звание действительного члена НАН, имеющего научную школу, профессионально занимающегося научно-исследовательской деятельностью, обогатившего науку выдающимися научными трудами, известными как в стране, так и за рубежом;

2) **академическое самоуправление** – организационно-правовой механизм управления научной и научно-отраслевой деятельностью, реализуемый на основе принципов коллегиальности, независимости и самостоятельности в управлении, обеспечивающий свободу научного поиска, выбор направлений исследований,

жүктөлгөн милдеттердин жана функциялардын алкагында илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштердин стратегиясын жана тактикасын аныктоону камсыз кылуучу илимий жана илимий-тармактык иштерди башкаруунун уюштуруу-укуктук механизми;

3) **илим** – жаратылыш, коом жана ой жүгүртүү жөнүндө объективдүү, системалуу уюшулган жана негизделген билимдерди алууга, тактоого жана өндүрүүгө багытталган адам ишмердүүлүгүнүн өзгөчө түрү;

4) **илимий прогресс** – жаратылыштагы жана коомдогу жаңы кубулуштарды жана мыйзам ченемдүүлүктөрдү табууга, изилдөөгө жана түшүндүрүүгө мүмкүндүк берүүчү илимий билимдерди өркүндөтүү процесси;

5) **илимий-техникалык прогресс** – илимди коомдун түздөн-түз өндүргүч күчүнө айландырууга көмөктөшүүчү илим менен техниканын улам алдыга карай өнүгүшү;

6) **колдонмо илим** – изилдөөлөр жана ачылыштар практикага түздөн-түз, тикелей багытталган билимдердин жыйындысы;

7) **УИАнын корреспондент мүчөсү** – илимий мектеби жана илимдин доктору илимий даражасы жана профессор илимий наамы бар, илимий-изилдөө иши менен кесипкөй алектенген, илимди ири илимий эмгектер менен байыткан УИА мүчөсүнүн наамы;

8) **улуттук баяндама** – өлкөдөгү илимдин абалы, жетишкендиктери жана өнүгүү келечеги жөнүндө жалпыланган маалыматты камтыган, Кыргыз Республикасынын Президентине сунушталуучу ар жылдык аналитикалык документ. Баяндама башкаруу органдарын илимий-техникалык саясатты түзүү жана түзөтүү, стратегиялык пландоо жана илимий жана инновациялык иштин натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн аналитикалык негиз менен камсыз кылууга багытталган;

9) **фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрдү координациялоо** – илим жана илимий-техникалык иш жаатындагы мамлекеттик саясаттын милдеттерин ийгиликтүү аткарууга багытталган илимий изилдөөлөрдү жөнгө салуунун макулдашуу процесстери жана тартиби;

10) **фундаменталдык илим** – негиз салуучу кубулуштарга жана гуманитардык илимдерге теориялык жана эксперименталдык илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүнү жана аларды жетектөөчү жана формасына, түзүлүшүнө, курамына, түзүмүнө, касиеттерине жана алар менен шартталган процесстердин жүрүшүнө жооптуу мыйзам ченемдүүлүктөрдү издөөнү туюнткан таанып-билүү тармагы.

3-берене. Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясынын укуктук статусу

1. Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы – табигый, техникалык, медициналык, айыл чарба, коомдук жана гуманитардык илимдердин негизги багыттары боюнча жүргүзүлүүчү фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрдү улантууну, уюштурууну жана координациялоону камсыз кылуучу, УИАнын илимий-изилдөө институттарын, УИАнын мүчөлөрүн, УИАнын илимий жана башка кызматкерлерин бириктирген жогорку мамлекеттик илимий мекеме.

2. УИА өз ишин Кыргыз Республикасынын Конституциясына, ушул Мыйзамга, УИАнын уставына жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык жүзөгө ашырат.

формирование и утверждение руководящих органов, а также определение стратегии и тактики научной, научно-технической и инновационной деятельности в рамках задач и функций, возложенных на них законодательством и уставом;

3) **наука** – особый вид деятельности человека, направленный на получение, уточнение и производство объективных, системно организованных и обоснованных знаний о природе, обществе и мышлении;

4) **научный прогресс** – процесс усовершенствования научных знаний, позволяющий обнаруживать, исследовать и объяснять новые явления и закономерности в природе и обществе;

5) **научно-технический прогресс** – поступательное развитие науки и техники, способствующее превращению науки в непосредственную производительную силу общества;

6) **прикладная наука** – свод знаний, в которых исследования и открытия имеют непосредственную, прямую ориентацию на практику;

7) **член-корреспондент НАН** – звание члена НАН, имеющего научную школу и ученую степень доктора наук, и ученое звание профессора, профессионально занимающегося научно-исследовательской деятельностью, обогатившего науку крупными научными трудами;

8) **национальный доклад** – ежегодный аналитический документ, представляемый Президенту Кыргызской Республики, содержащий обобщенную информацию о состоянии, достижениях и перспективах развития науки в стране. Доклад направлен на обеспечение органов управления аналитической основой для формирования и коррекции научно-технической политики, стратегического планирования и повышения эффективности научной и инновационной деятельности;

9) **координация фундаментальных и прикладных научных исследований** – процессы согласования и порядок упорядочения научных исследований, направленных на успешное выполнение задач государственной политики в области науки и научно-технической деятельности;

10) **фундаментальная наука** – область познания, подразумевающая теоретические и экспериментальные научные исследования основополагающих явлений и гуманитарных наук и поиск закономерностей, руководящих ими и ответственных за форму, строение, состав, структуру, свойства и протекание процессов, обусловленных ими.

Статья 3. Правовой статус Национальной академии наук Кыргызской Республики

1. Национальная академия наук Кыргызской Республики при Президенте Кыргызской Республики – высшее государственное научное учреждение, обеспечивающее преемственность, организацию и координацию фундаментальных и прикладных научных исследований, проводимых по основным направлениям естественных, технических, медицинских, сельскохозяйственных, общественных и гуманитарных наук, объединяющее научно-исследовательские институты НАН, членов НАН, научных и других работников НАН.

3. Мамлекет УИАга жүктөлгөн милдеттерди аткаруу үчүн зарыл болгон шарттарды түзөт, УИАнын иш-аракетинин натыйжалуулугун жана Кыргыз Республикасын туруктуу өнүктүрүүдө анын ролун жогорулатууга ар тараптан көмөктөшөт, анын ишин камсыз кылуу үчүн белгиленген тартипте финансылык каражаттарды бөлөт.

4. УИАнын иши өлкөнү социалдык-экономикалык жана саясий жактан өнүктүрүүгө, анын илимий-техникалык потенциалын өстүрүүгө, маданиятты, билим берүүнү, адабиятты жана искусствону өнүктүрүүгө, укуктук мамлекетти калыптандырууга, элдер ортосундагы тынчтыкты жана достукту чыңдоого түрткү берүүчү фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү багыттарды координациялоого багытталган.

5. УИАнын иши УИАнын алдына коюлган милдеттерди натыйжалуу аткарууну камсыз кылууга багытталган илимий ишти мамлекеттик жөнгө салуу принциптерин жана академиялык өз алдынча башкарууну айкалыштыруунун негизинде жүзөгө ашырылат.

6. УИА юридикалык жактын статусуна ээ жана коммерциялык эмес уюм болуп саналат. УИАнын уюштуруучусу болуп Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети эсептелет. УИА өз ишинде Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине отчет берет.

4-берене. УИАнын уставы

1. УИАнын уставы жалпы чогулуш менен кабыл алынат, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет жана Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарында белгиленген тартипте катталат.

2. УИАнын уставы төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

1) УИАнын аталышы, жайгашкан жери жана статусу;

2) УИАнын уставын кабыл алуу жана ага өзгөртүүлөрдү киргизүү тартиби;

3) УИАнын ишинин предмети, максаттары, негизги милдеттери, багыттары жана принциптери;

4) УИАнын укуктары жана ыйгарым укуктары;

5) фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү иштин багыттарын координациялоо механизмдери;

6) Кыргыз Республикасынын Президентине илим жөнүндө ар жылдык улуттук баяндаманы жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине ар жылдык отчетту берүү тартиби;

7) УИАны, анын уюштуруу түзүмдөрүн башкаруу жана алардын ишин контролдоо тартиби;

8) УИАнын жетекчи органдарынын компетенциясы, түзүү тартиби жана ыйгарым укуктарынын мөөнөттөрү;

9) УИАнын мүчөлүгүнө шайлоонун, анын курамынан чыгуунун шарттары жана тартиби;

10) УИАнын түзүмү, анын уюштуруу түзүмдөрүнүн ишин уюштуруу жана жоюу тартиби;

11) УИАнын мүчөлөрүнүн укуктары, милдеттери жана жоопкерчилиги, алардын башка юридикалык жана жеке жактар менен өз ара иштешүү шарттары.

2. НАН осуществляет свою деятельность в соответствии с Конституцией Кыргызской Республики, настоящим Законом, уставом НАН и иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

3. Государство создает условия, необходимые для выполнения НАН возложенных на нее задач, всемерно способствует повышению эффективности деятельности НАН и ее роли в устойчивом развитии Кыргызской Республики, в установленном порядке выделяет финансовые средства для обеспечения ее деятельности.

4. Деятельность НАН направлена на координацию направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук, способствующих социально-экономическому и политическому развитию страны, росту ее научно-технического потенциала, развитию культуры, образования, литературы и искусства, формированию правового государства, укреплению мира и дружбы между народами.

5. Деятельность НАН осуществляется на основе сочетания принципов государственного регулирования научной деятельности и академического самоуправления, призванных обеспечить эффективное выполнение поставленных перед НАН задач.

6. НАН имеет статус юридического лица и является некоммерческой организацией. Учредителем НАН является Кабинет Министров Кыргызской Республики. НАН подотчетна в своей деятельности Кабинету Министров Кыргызской Республики.

Статья 4. Устав НАН

1. Устав НАН принимается общим собранием, утверждается Кабинетом Министров Кыргызской Республики и регистрируется в порядке, установленном гражданским законодательством Кыргызской Республики.

2. Устав НАН должен содержать:

1) наименование, местонахождение и статус НАН;

2) порядок принятия устава НАН и внесения в него изменений;

3) предмет, цели, основные задачи, направления и принципы деятельности НАН;

4) права и полномочия НАН;

5) механизмы координации направлений деятельности в сфере фундаментальных и прикладных наук;

6) порядок предоставления ежегодного национального доклада по науке Президенту Кыргызской Республики и ежегодного отчета Кабинету Министров Кыргызской Республики;

7) порядок управления НАН, ее организационными структурами и контроля за их деятельностью;

8) компетенции, порядок формирования и сроки полномочий руководящих органов НАН;

9) условия и порядок избрания членов НАН, выхода из ее состава;

10) структуру НАН, порядок организации деятельности и ликвидации ее организационных структур;

3. Уставда УИАнын статусунун жана ишинин өзгөчөлүктөрү менен байланышкан башка жоболор да каралышы мүмкүн.

2-глава. УИАнын ишинин максаттары, милдеттери жана функциялары

5-берене. УИАнын ишинин максаттары

УИАнын иши төмөнкүлөргө багытталган:

1) Кыргыз Республикасында табигый, техникалык, медициналык, айыл чарба, гуманитардык жана коомдук илимдер жаатында фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү жана илимий иштин багыттарын координациялоо жолу менен илим чөйрөсүндөгү бирдиктүү мамлекеттик саясатты ишке ашыруу;

2) республиканы социалдык-экономикалык, саясий-укуктук, илимий-техникалык, инновациялык жана маданий өнүктүрүүнүн актуалдуу көйгөйлөрүн изилдөө;

3) илимий иштелмелерди жана жетишкендиктерди пайдалануунун натыйжалуулугун жогорулатуу;

4) билим берүүнү, Кыргызстан элинин руханий маданиятын өнүктүрүүгө илимдин жана инновациялардын таасирин изилдөө жана анын интеллектуалдык потенциалын жогорулатуу;

5) мамлекеттик органдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, ошондой эле жеке жана юридикалык жактар үчүн илимий-эксперттик кызматтарды көрсөтүү;

6) өлкөнү илимий жана илимий-технологиялык өнүктүрүүнүн негизги багыттарын болжолдоо.

6-берене. УИАнын негизги милдеттери

1. Илим чөйрөсүндөгү мамлекеттик саясатты ишке ашыруунун алкагында УИАнын негизги милдеттери болуп төмөнкүлөр саналат:

1) фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөрдүн, анын ичинде инновациялык илимий изилдөөлөрдүн, илимди, илимий-техникалык жана илимий-инновациялык ишти өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары боюнча иштелмелердин улантуучулук мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуу жана координациялоо;

2) Кыргыз Республикасын социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн негизги багыттарына ылайык илимий, илимий-техникалык жана илимий-инновациялык иштин артыкчылыктуу багыттарын аныктоо боюнча сунуштамаларды иштеп чыгуу;

3) стратегиялык мүнөздөгү улуттук жана мамлекеттик илимий, илимий-техникалык, экономикалык, социалдык жана экологиялык программаларды, инновациялык долбоорлорду илимий экспертизадан өткөрүүнү уюштуруу жана ага катышуу;

4) мамлекеттик органдарга, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, ошондой эле жеке жана юридикалык жактарга илимий жактан консультация берүү;

5) республикалык бюджеттин каражаттарын пайдалануунун эсебинен алынган илимий, илимий-техникалык натыйжаларга мониторинг жүргүзүү, баалоо;

6) жогорку окуу жайдан кийинки кесиптик билим берүү программалары боюнча аспирантура жана докторантура аркылуу илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды, жогорку квалификациядагы илимий-техникалык кызматкерлерди даярдоо;

11) права, обязанности и ответственность членов НАН, условия их взаимодействия с иными юридическими и физическими лицами.

3. В уставе могут предусматриваться и другие положения, связанные с особенностями статуса и деятельности НАН.

Глава 2. Цели деятельности, задачи и функции НАН

Статья 5. Цели деятельности НАН

Деятельность НАН направлена на:

1) реализацию единой государственной политики в сфере науки путем координации направлений научной деятельности и проведения фундаментальных и прикладных научных исследований в области естественных, технических, медицинских, сельскохозяйственных, гуманитарных и общественных наук в Кыргызской Республике;

2) изучение актуальных проблем социально-экономического, политико-правового, научно-технического, инновационного и культурного развития республики;

3) повышение эффективности использования научных разработок и достижений;

4) исследование влияния науки и инноваций на развитие образования, духовной культуры народа Кыргызстана и повышение его интеллектуального потенциала;

5) предоставление научно-экспертных услуг для государственных органов и органов местного самоуправления, а также физических и юридических лиц;

6) прогнозирование основных направлений научного и научно-технологического развития страны.

Статья 6. Основные задачи НАН

1. Основными задачами НАН в рамках реализации государственной политики в сфере науки являются:

1) обеспечение преемственности и координация фундаментальных и прикладных исследований, в том числе инновационных научных исследований, разработок по приоритетным направлениям развития науки, научно-технической и научно-инновационной деятельности;

2) выработка рекомендаций по определению приоритетных направлений научной, научно-технической и научно-инновационной деятельности в соответствии с основными направлениями социально-экономического развития Кыргызской Республики;

3) организация и участие в проведении научных экспертиз национальных и государственных научных, научно-технических, экономических, социальных и экологических программ, инновационных проектов стратегического характера;

4) научная консультация государственных органов, органов местного самоуправления, а также физических и юридических лиц;

5) осуществление мониторинга и оценка научных, научно-технических результатов, полученных за счет использования средств республиканского бюджета;

7) окумуштуулардын жана адистердин квалификациясын жогорулатуу, анын ичинде чет өлкөлүк илимий мекемелерде жогорулатуу;

8) өлкөнү, анын маданиятын социалдык-экономикалык, саясий-укуктук өнүктүрүүнү, жаратылышты сарамжалдуу пайдаланууну жана коргоону илимий жактан негиздөө;

9) илимди жана инновацияны өнүктүрүүнүн принципиалдуу жаңы жолдорун аныктоо;

10) ата мекендик жана дүйнөлүк илимдин жетишкендиктерин практикада пайдалануу боюнча сунуштамаларды жана механизмдерди иштеп чыгуу;

11) отчеттук мезгилде алынган илимий жетишкендиктерди көрсөтүү менен Кыргыз Республикасынын Президентине илим боюнча ар жылдык улуттук баяндаманы жана анын басылмасын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине ар жылдык отчетту даярдоо.

2. УИА илим жаатындагы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка милдеттерди да жүзөгө ашырат.

7-берене. УИАнын функциялары

УИАнын функцияларына төмөнкүлөр кирет:

1) илим чөйрөсүндөгү бирдиктүү мамлекеттик саясатты иштеп чыгууга жана ишке ашырууга катышуу;

2) өлкөнү илимий-техникалык жактан өнүктүрүүнү комплекстүү талдоо жана болжолдоо;

3) республикада илимдин жана инновациялардын абалы жана өнүктүрүү келечеги, ошондой эле фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү артыкчылыктуу багыттар жөнүндө ар жылдык улуттук баяндама даярдоо;

4) фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрдүн улантуучулугун камсыздоо, аларды жүргүзүүдөгү багыттарын координациялоо;

5) инновациялардын жана жогорку технологиялардын үлгүлөрүн түзүү боюнча илимий тажрыйбалык-конструктордук жана тажрыйбалык-технологиялык иштелмелерди жүргүзүү;

6) эл аралык илимий-техникалык кызматташтыктын алкагында илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү;

7) илимий, илимий-педагогикалык кадрларды даярдоо;

8) илимий билимдерди даңазалоо жана жайылтуу;

9) илимий-техникалык саясат маселелери боюнча мамлекеттик чечимдерди иштеп чыгууга көмөктөшүү;

10) дүйнөлүк жана ата мекендик илимдин жетишкендиктерин изилдөө жана талдоо, аларды Кыргыз Республикасынын кызыкчылыгында пайдалануу боюнча кеңештерди жана сунуштарды иштеп чыгуу;

11) мамлекеттик жана улуттук илимий, илимий-техникалык, экономикалык, социалдык жана экологиялык программаларды, инновациялык долбоорлорду илимий коштоо;

12) Кыргыз Республикасында фундаменталдык жана колдонмо илимдерди өнүктүрүү маселелери боюнча ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгууга катышуу;

6) подготовка научных и научно-педагогических кадров, научно-технических работников высшей квалификации через аспирантуру и докторантуру по программам послевузовского профессионального образования;

7) повышение квалификации ученых и специалистов, в том числе в зарубежных научных учреждениях;

8) научное обоснование социально-экономического, политико-правового развития страны, ее культуры, рационального использования и охраны природы;

9) определение принципиально новых путей развития науки и инноваций;

10) разработка рекомендаций и механизмов по использованию достижений отечественной и мировой науки на практике;

11) подготовка ежегодного национального доклада по науке Президенту Кыргызской Республики и его издание, ежегодного отчета Кабинету Министров Кыргызской Республики с указанием научных достижений, полученных за отчетный период.

2. НАН осуществляет также иные задачи, предусмотренные законодательством Кыргызской Республики в области науки.

Статья 7. Функции НАН

В функции НАН входят:

1) участие в разработке и реализации единой государственной политики в сфере науки;

2) осуществление комплексного анализа и прогнозирование научно-технического развития страны;

3) подготовка ежегодного национального доклада о состоянии и перспективах развития науки и инноваций в республике, а также о приоритетных направлениях в сфере фундаментальных и прикладных наук;

4) обеспечение преемственности, координация направлений в проведении фундаментальных и прикладных научных исследований;

5) проведение научных опытно-конструкторских и опытно-технологических разработок по созданию образцов инноваций и высоких технологий;

6) проведение научных исследований в рамках международного научно-технического сотрудничества;

7) подготовка научных, научно-педагогических кадров;

8) популяризация и распространение научных знаний;

9) содействие в выработке государственных решений по вопросам научно-технической политики;

10) изучение и анализ достижений мировой и отечественной науки, выработка рекомендаций и предложений по их использованию в интересах Кыргызской Республики;

11) научное сопровождение государственных и национальных научных, научно-технических, экономических, социальных и экологических программ, инновационных проектов;

13) мыйзамдарды өркүндөтүү боюнча сунуштарды белгиленген тартипте киргизүү;

14) илимий жана илимий-техникалык иштин бардык субъекттери үчүн фундаменталдык жана колдонмо илим чөйрөсүндөгү багыттарды аныктоо;

15) мамлекеттик тапшырыктын, улуттук илимий-техникалык программалардын, келечектүү мамлекеттик илимий-изилдөө иштеринин пландарынын алкагында фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүдө багыттарды координациялоо;

16) илимий-техникалык маалыматтын мамлекеттик ресурстарын түзүүгө катышуу жана өзүнүкүн түзүү;

17) билим берүү кызматтарын көрсөтүү.

3-глава. УИАнын мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштердин башка субъекттери менен өз ара мамилелери

8-берене. УИАнын мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара мамилелери

1. УИА өз ишинде ушул Мыйзамда, УИАнын уставында жана илим жана билим чөйрөсүндөгү башка ченемдик укуктук актыларында аныкталган милдеттердин жана функциялардын алкагында Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен өз ара аракеттенет.

2. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жана алардын кызмат адамдары УИАга өзүнүн милдеттерин жана функцияларын ишке ашырууга көмөк көрсөтөт.

3. УИА өзүнүн компетенциясына кирген маселелер боюнча Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарына жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына кайрылууга, алардан өзүнүн суроо-талаптарына жооп алууга укуктуу.

4. УИАнын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү УИАнын ишине тиешелүү маселелерди караган учурда мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын коллегияларынын, илимий-техникалык кеңештеринин жыйналыштарына жана башка кеңешмелерине катышууга укуктуу.

9-берене. Илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштердин башка субъекттери менен УИАнын өз ара мамилелери

1. УИА илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгууларды жүргүзүүнү, колдоону же практикалык ишке ашырууну жүзөгө ашырган, жеке жана юридикалык жактар, эл аралык же чет өлкөлүк уюмдар, чет өлкөлүк окумуштуулар менен өз ара пайдалуу жана тең укуктуу негизде, анын ичинде башка мекемелерде иштеген УИАнын мүчөлөрүнүн ишине таянуу менен кызматташат.

2. УИА өзүнүн компетенциясына кирген маселелер боюнча илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштердин субъекттерине кайрылууга, алардан Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарында белгиленген тартипте өзүнүн суроо-талаптарына жооп алууга укуктуу.

3. УИАнын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү УИАнын ишине тиешелүү маселелерди караган учурда илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштердин

12) участие в разработке нормативных правовых актов по вопросам развития фундаментальных и прикладных наук в Кыргызской Республике;

13) внесение в установленном порядке предложений по совершенствованию законодательства;

14) определение направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук для субъектов научной и научно-технической деятельности;

15) координация направлений в проведении фундаментальных и прикладных научных исследований в рамках государственного заказа, национальных научно-технических программ, государственных перспективных планов научно-исследовательских работ;

16) создание собственных и участие в формировании государственных ресурсов научно-технической информации;

17) предоставление образовательных услуг.

Глава 3. Взаимоотношения НАН с государственными органами, органами местного самоуправления и другими субъектами научной, научно-технической и инновационной деятельности

Статья 8. Взаимоотношения НАН с государственными органами, органами местного самоуправления

1. В своей деятельности НАН в рамках задач и функций, определенных настоящим Законом, уставом НАН и иными нормативными правовыми актами в сфере науки и образования, взаимодействует с государственными органами и органами местного самоуправления Кыргызской Республики.

2. Государственные органы и органы местного самоуправления Кыргызской Республики и их должностные лица оказывают содействие в осуществлении НАН своих задач и функций.

3. По вопросам, отнесенным к своей компетенции, НАН имеет право обращаться в государственные органы и органы местного самоуправления Кыргызской Республики, получать от них ответы на свои запросы.

4. Уполномоченные представители НАН в случае рассмотрения вопросов, относящихся к деятельности НАН, имеют право участвовать в заседаниях коллегий, научно-технических советов и других совещаниях государственных органов и органов местного самоуправления.

Статья 9. Взаимоотношения НАН с иными субъектами научной, научно-технической и инновационной деятельности

1. НАН на взаимовыгодной и равноправной основе осуществляет сотрудничество с физическими и юридическими лицами, международными или зарубежными организациями, иностранными учеными, которые осуществляют проведение, поддержку или практическую реализацию научных исследований и разработок, в том числе опираясь на деятельность членов НАН, работающих в других учреждениях.

2. По вопросам, отнесенным к своей компетенции, НАН имеет право обращаться к субъектам научной, научно-технической и инновационной деятельности, получать от

субъекттеринин коллегияларынын, илимий-техникалык кеңештеринин жыйналыштарына жана башка кеңешмелерине катышууга укуктуу.

4. Илимий, илимий-техникалык жана инновациялык иштин субъекттери менен УИАнын кызматташуусунун негизги формалары болуп төмөнкүлөр саналат:

1) биргелешкен программалардын, пландардын жана долбоорлордун алкагында илимий изилдөөлөрдү жана иштелмелерди координациялоо жана аткаруу;

2) Кыргыз Республикасынын илимий мекемелеринин жана жогорку окуу жайларынын окумуштуулары менен адистерин УИАнын илимий мекемелеринде изилдөөлөрдү жана иштелмелерди аткарууга тартуу;

3) Кыргыз Республикасынын илимий уюмдары жана жогорку окуу жайлары тарабынан жүргүзүлүүчү изилдөөлөрдү жана инновациялык иштелмелерди аткарууга УИАнын окумуштууларынын жана адистеринин катышуусу;

4) УИАнын окумуштууларынын Кыргыз Республикасынын илимий мекемелеринде жана жогорку окуу жайларында адистерди жана илимий кызматкерлерди даярдоого катышуусу;

5) биргелешкен илимий жана илимий-практикалык сессияларды, конференцияларды, кеңешмелерди, симпозиумдарды, семинарларды өткөрүү;

6) УИАнын мезгилдүү басылмаларында окумуштуулардын жана илимий мекемелердин илимий изилдөөлөрүнүн жыйынтыктарын жарыялоо;

7) илим чөйрөсүндөгү мыйзамдарда белгиленген тартипке ылайык УИАнын илимий-изилдөө институттарын мамлекеттик жогорку окуу жайлары менен интеграциялоо;

8) окумуштуулардын жана мамлекеттик органдардын, илимий уюмдардын жана жогорку билим берүү мекемелеринин адистеринин УИАнын жалпы чогулушунун жана анын президиумунун ишине, ошондой эле УИА, УИАга баш ийген илимий уюмдар жана башка юридикалык жактар тарабынан түзүлүүчү координациялык, илимий жана илимий-техникалык кеңештердин, бөлүмдөрдүн курамында катышуу.

5. Фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү иштин багыттарын координациялоонун алкагында УИА республикалык бюджеттин каражаттарынын эсебинен илимий изилдөөлөрдү жана иштерди аткаруучу Кыргыз Республикасынын илимий жана илимий-техникалык уюмдарынан, жогорку окуу жайларынан жүргүзүлүп жаткан фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөрдүн абалы жана натыйжалары жөнүндө маалыматтарды суроого жана алууга, ошондой эле алар аткарып жаткан илимий изилдөөлөрдүн жана иштердин абалына жана деңгээлине баа берүүгө укуктуу.

6. Кыргыз Республикасынын илимий уюмдары жана жогорку окуу жайлары өзүнүн илимий ишинин багыттарына ылайык УИАнын академиктигине жана корреспондент мүчөлүгүнө ал жарыялаган адистиктер боюнча талапкерлерди көрсөтүүгө укуктуу.

7. Илимий уюмдар жана жогорку окуу жайлары тарабынан талапкерлерди көрсөтүүнүн тартиби УИАнын уставы менен аныкталат.

8. УИА жана илимий-изилдөө ишин жүргүзүүчү уюмдар өлкөнүн социалдык-экономикалык өнүктүрүүнүн актуалдуу маселелери, технологиялык абалы, фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөрдүн бардык багыттары боюнча изилдөөлөрдүн комплекстүү планын түзүшөт.

них ответы на свои запросы в порядке, установленном гражданским законодательством Кыргызской Республики.

3. Уполномоченные представители НАН в случае рассмотрения вопросов, относящихся к деятельности НАН, имеют право участвовать в заседаниях коллегий, научно-технических советов и других совещаниях субъектов научной, научно-технической и инновационной деятельности.

4. Основными формами сотрудничества НАН с субъектами научной, научно-технической и инновационной деятельности являются:

1) координация и выполнение научных исследований и разработок в рамках совместных программ, планов и проектов;

2) привлечение ученых и специалистов научных учреждений и высших учебных заведений Кыргызской Республики к выполнению исследований и разработок в научных учреждениях НАН;

3) участие ученых и специалистов НАН в выполнении исследований и инновационных разработок, проводимых научными организациями и высшими учебными заведениями Кыргызской Республики;

4) участие ученых НАН в подготовке специалистов и научных работников в научных учреждениях и высших учебных заведениях Кыргызской Республики;

5) проведение совместных научных и научно-практических сессий, конференций, совещаний, симпозиумов, семинаров;

6) публикация в периодических изданиях НАН результатов научных исследований ученых и научных учреждений;

7) интеграция научно-исследовательских институтов НАН с государственными высшими учебными заведениями согласно порядку, установленному законодательством в сфере науки;

8) участие ученых и специалистов государственных органов, научных организаций и учреждений высшего образования в работе общего собрания НАН и ее президиума, а также в составе координационных, научных и научно-технических советов, отделений, создаваемых НАН, научными организациями и иными юридическими лицами, подчиненными НАН.

5. В рамках координации направлений деятельности в сфере фундаментальных и прикладных наук НАН имеет право запрашивать и получать от научных и научно-технических организаций, высших учебных заведений Кыргызской Республики, выполняющих научные исследования и работы за счет средств республиканского бюджета, информацию о состоянии и результатах проводимых фундаментальных и прикладных исследований, а также давать оценку состоянию и уровню выполняемых ими научных исследований и работ.

6. Научные организации и высшие учебные заведения Кыргызской Республики имеют право выдвигать по направлениям своей научной деятельности кандидатов в академики и члены-корреспонденты НАН по объявленным специальностям.

7. Порядок выдвижения кандидатов научными организациями и высшими учебными заведениями определяется уставом НАН.

8. НАН и организации, ведущие научно-исследовательскую деятельность, составляют комплексный план исследований по актуальным вопросам социально-экономического развития страны, технологического состояния, по всем направлениям фундаментальных и прикладных исследований.

4-глава. УИАнын мүчөлөрү, алардын укуктары жана милдеттери

10-берене. УИАнын мүчөлөрү

1. УИАнын мүчөлөрү болуп УИАнын академиктери, корреспондент мүчөлөрү жана чет өлкөлүк мүчөлөрү саналат.

2. УИАнын корреспондент мүчөлөрү, илимий мектеби, илимдин доктору окумуштуулук даражасы, профессор окумуштуулук наамы болгон, илимди ири илимий эмгектери менен байыткан Кыргыз Республикасынын жарандары академик болуп шайланышы мүмкүн.

3. Илимий мектеби, илимдин доктору окумуштуулук даражасы жана профессор окумуштуулук наамы бар, илимди ири илимий эмгектер менен байыткан Кыргыз Республикасынын жарандары корреспондент мүчө болуп шайланышы мүмкүн.

4. УИАнын мүчөлөрү өмүрүнүн аягына чейин шайланат.

5. УИАнын мүчөлөрүнүн жалпы саны Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

6. Дүйнөлүк жана улуттук илимге жана маданиятка кошкон салымы үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын окумуштууларын жана адистерин даярдоого көмөктөшкөндүгү үчүн чет өлкөлүк окумуштуулар жана илимдин жана маданияттын көрүнүктүү инсандары УИАнын чет өлкөлүк мүчөсү болуп шайланышы мүмкүн.

7. УИАнын академиктерин жана корреспондент мүчөлөрүн, ошондой эле УИАнын чет өлкөлүк мүчөлөрүн шайлоонун тартиби жана шарттары анын уставы жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилүүчү шайлоо жөнүндө жобо менен аныкталат.

11-берене. УИАнын мүчөлөрүнүн укуктары жана милдеттери

1. УИАнын мүчөлөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

1) УИАнын башкаруу органдарына шайлоого жана шайланууга;

2) жеке өздөрү жүзөгө ашыруучу же алар уюштуруучу илимий иштерди жүргүзүү үчүн зарыл болгон шарттардын УИА тарабынан түзүлүшүнө;

3) УИАнын жалпы чогулушунун ишине катышууга;

4) өзүнөн УИАнын мүчөсүнүн ыйгарым укуктарын алып салууга жана анын курамынан чыгып кетүүгө.

2. УИАнын мүчөлөрү төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) УИАга жүктөлгөн милдеттерди аткарууга жигердүү катышууга;

2) илимдин жетишкендиктерин практикалык ишке ашырууга жигердүү көмөктөшүүгө;

3) жеке өзү жүзөгө ашыруучу илимий изилдөөлөр, илимий көйгөйлөрдү жамааттык иштеп чыгууну уюштуруу жана ошол иштелмени илимий жетектөө аркылуу илимди жаңы жетишкендиктер менен байытууга;

4) илимий жана илимий-педагогикалык кызматкерлерди даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу боюнча иш жүргүзүүгө;

5) УИАнын президиумуна өзүнүн илимий иштери жөнүндө жыл сайын жазуу жүзүндө отчет берүүгө.

8

Глава 4. Члены НАН, их права и обязанности

Статья 10. Члены НАН

1. Членами НАН являются академики, члены-корреспонденты и иностранные члены НАН.

2. Академиками могут быть избраны члены-корреспонденты НАН, граждане Кыргызской Республики, имеющие научную школу, ученую степень доктора наук, ученое звание професссора, обогатившие науку крупными научными трудами.

3. Членами-корреспондентами могут быть избраны граждане Кыргызской Республики, имеющие научную школу, ученую степень доктора наук и ученое звание профессора, обогатившие науку крупными научными трудами.

4. Члены НАН избираются пожизненно.

5. Общее число членов НАН определяется Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

6. Иностранные ученые и выдающиеся личности науки и культуры за вклад в мировую и национальную науку и культуру, а также за содействие в подготовке ученых и специалистов Кыргызской Республики могут быть избраны иностранным членом НАН.

7. Порядок и условия выборов академиков и членов-корреспондентов НАН, а также иностранных членов НАН определяются ее уставом и положением о выборах, утверждаемыми Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Статья 11. Права и обязанности членов НАН

1. Члены НАН имеют право:

1) избирать и быть избранными в органы управления НАН;

2) на предоставление условий со стороны НАН, необходимых для проведения лично осуществляемых или организуемых ими научных работ;

3) принимать участие в работе общего собрания НАН;

4) сложить с себя полномочия членов НАН и выйти из ее состава.

2. Члены НАН обязаны:

1) активно участвовать в выполнении задач, возложенных на НАН;

2) активно содействовать практической реализации достижений науки;

3) обогащать науку новыми достижениями путем лично осуществляемых научных исследований, организации коллективной разработки научных проблем и научного руководства этой разработкой;

4) вести работу по подготовке и повышению квалификации научных и научно-педагогических работников;

5) ежегодно представлять в президиум НАН письменный отчет о своей научной деятельности.

3. Члены НАН имеют другие права и обязанности, установленные трудовым законодательством Кыргызской Республики.

3. УИАнын мүчөлөрү Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында белгиленген башка укуктарга жана милдеттерге ээ.

5-глава. УИАнын башкаруу органдары

12-берене. УИАнын жалпы чогулушу

1. УИАнын академиктеринен, корреспондент мүчөлөрүнөн, илимий уюмдарынын жетекчилеринен жана УИАнын жетектөөчү окумуштууларынан турган жалпы чогулуш УИАнын жогорку башкаруу органы болуп саналат.

2. УИАнын жалпы чогулушу:

1) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилген илимди, илимий-техникалык жана илимий-инновациялык ишти өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттарынын алкагында УИАнын илимий изилдөөлөрүнүн негизги багыттарын аныктайт;

2) УИАнын академиктерин, корреспондент мүчөлөрүн, чет өлкөлүк мүчөлөрүн, УИАнын президиумунун мүчөлөрүн шайлоолор жөнүндө жободо аныкталуучу тартипте шайлайт;

3) илим жөнүндө улуттук баяндаманы жана УИАнын иши жөнүндө ар жылдык отчетту, УИАнын президиумунун отчетторун, УИАнын илимий мекемелеринин жана бөлүмдөрүнүн жетекчилеринин, академиктердин жана УИАнын корреспондент мүчөлөрүнүн отчетторун угат жана бекитет;

4) илимий жана уюштуруучулук мүнөздөгү, фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөр чөйрөсүндөгү багыттарды координациялоо маселелерин карайт;

5) УИАнын уставын жана ага түзөтүүлөрдү киргизүү боюнча чечимдерди кабыл алат.

3. УИАнын жалпы чогулушу жалпы чогулуштун мүчөлөрүнүн жарымынан көбү жеке катышкан учурда укуктуу болуп саналат.

4. УИАнын жалпы чогулушунун сессиялары зарылдыгына жараша, бирок жылына экиден кем эмес жолу чакырылат.

13-берене. УИАнын президиуму

1. УИАнын жалпы чогулушунун сессияларынын ортосунда УИАнын президиуму туруктуу иштөөчү коллегиалдуу аткаруучу орган болуп саналат. УИАнын президиумунун төрагасы болуп УИАнын президенти саналат.

2. УИАнын президиуму курамында УИАнын президенти, УИАнын вице-президенти, УИАнын башкы окумуштуу катчысы, УИАнын мүчөлөрү, ошондой эле илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын, жогорку билим берүүнүн өкүлдөрү болгон УИАнын жалпы чогулушунда 5 жылдык мөөнөткө шайланат жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

3. УИАнын президиумунун мүчөлөрүнүн сандык курамы, талапкерлерди көрсөтүү жана шайлоо тартиби, алардын функциялары жана ыйгарым укуктары УИАнын уставы менен аныкталат.

4. УИАнын президиуму:

1) УИАнын жалпы чогулушунун сессияларын чакырат;

Глава 5. Органы управления НАН

Статья 12. Общее собрание НАН

1. Высшим органом управления НАН является общее собрание, представленное академиками, членами-корреспондентами, руководителями научных организаций НАН и ведущими учеными НАН.

2. Общее собрание НАН:

1) определяет основные направления научных исследований НАН в рамках приоритетных направлений развития науки, научно-технической и научно-инновационной деятельности, утвержденных Кабинетом Министров Кыргызской Республики;

2) избирает академиков, членов-корреспондентов, иностранных членов НАН, членов президиума НАН в порядке, определяемом положением о выборах;

3) заслушивает и утверждает национальный доклад о науке и ежегодный отчет о деятельности НАН, отчеты президиума НАН, отчеты руководителей научных учреждений и отделений НАН, академиков и членов-корреспондентов НАН;

4) рассматривает вопросы научного и организационного характера, координации направлений в сфере фундаментальных и прикладных исследований;

5) принимает устав НАН и решения по внесению поправок к нему.

3. Общее собрание НАН правомочно при личном участии более половины членов общего собрания.

4. Сессии общего собрания НАН созываются по мере необходимости, но не реже двух раз в год.

Статья 13. Президиум НАН

1. Между сессиями общего собрания НАН постоянно действующим коллегиальным исполнительным органом является президиум НАН. Председателем президиума НАН является президент НАН.

2. Президиум НАН избирается сроком на 5 лет общим собранием НАН в составе президента НАН, вице-президента НАН, главного ученого секретаря НАН, членов НАН, а также представителей уполномоченного государственного органа в сфере науки, высшего образования и утверждается Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

3. Численный состав, порядок выдвижения кандидатов и выборов членов президиума НАН, их функции и полномочия определяются уставом НАН.

4. Президиум НАН:

1) созывает сессии общего собрания НАН;

2) ведет работу по координации направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук;

3) представляет ежегодный национальный доклад по науке Президенту Кыргызской Республики и ежегодный отчет о деятельности НАН Кабинету Министров Кыргызской Республики, одобренные общим собранием НАН;

4) определяет основные направления расходования бюджетных (внебюджетных) средств в соответствии с бюджетным законодательством Кыргызской Республики;

2) фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү багыттарды координациялоо боюнча ишти жүргүзөт;

3) УИАнын жалпы чогулушу тарабынан жактырылган илим жөнүндө ар жылдык улуттук баяндаманы Кыргыз Республикасынын Президентине жана УИАнын иши жөнүндө ар жылдык отчетту Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине берет;

4) Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарына ылайык бюджеттик (бюджеттен тышкаркы) каражаттарды чыгымдоонун негизги багыттарын аныктайт;

5) УИАнын фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрүнүн программасына ылайык илимий жана башка мекемелердин жана уюмдардын, кыйла келечектүү багыттар боюнча программалардын ортосунда республикалык бюджеттен бөлүнүүчү каражаттарды, жайларды ижарага берүүдөн алынган каражаттарды бөлүштүрүүнү бекитет;

6) пландан тышкары илимий иш катары каралуучу кошумча илимий-изилдөө иштерин, анын ичинде долбоорлорду жана мамлекеттик тапшырыктарды аткаруу үчүн акы төлөөнүн тартибин белгилейт жана жөнгө салат;

7) УИАны каржылоо бөлүгүндө республикалык бюджеттин долбоорун түзүү боюнча сунуштарды карайт;

8) Кыргыз Республикасынын жарандык жана бюджеттик мыйзамдарына ылайык УИАнын мүлкүн жана бюджеттен тышкары финансылык каражаттарын тескөө тартибин аныктайт;

9) УИАнын жылдык сметасын бекитет жана бөлүнүүчү каражаттардын максаттуу чыгымдалышын контролдойт;

10) УИАнын эл аралык уюмдардын ишине катышуусу жөнүндө чечим кабыл алат;

11) УИАнын илимий-изилдөө жана илимий-көмөкчү мекемелерин түзүү, кайра уюштуруу жана жоюу маселелерин карайт;

12) УИАнын илимий-изилдөө жана илимий-көмөкчү мекемелеринин уставдарын бекитет;

13) УИАнын уставына ылайык чечимдерди кабыл алат жана башка функцияларды жана ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

14-берене. УИАнын президенти

1. УИАнын президенти 70 жаштан улуу эмес, УИАнын академиктеринин, корреспондент мүчөлөрүнүн, илимдин докторлорунун ичинен 5 жылдык мөөнөткө Кыргыз Республикасынын Президенти тарабынан дайындалат. Бир эле адам УИАнын президентинин кызмат ордуна катары менен эки мөөнөттөн ашык эмес дайындала алат.

2. УИАнын вице-президенти жана башкы окумуштуу катчысы УИАнын президентинин сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы тарабынан дайындалат.

3. УИАнын президентинин, вице-президентинин жана башкы окумуштуу катчысынын укуктары жана милдеттери, ошондой эле кызмат ордуна дайындоо жана бошотуу тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин актылары менен аныкталат.

4. УИАнын президенти:

1) УИАнын атынан иштейт;

5) утверждает распределение средств, выделяемых из республиканского бюджета, средств, полученных от аренды помещений, между научными и иными учреждениями и организациями, программами по наиболее перспективным направлениям в соответствии с программой фундаментальных и прикладных научных исследований НАН;

6) устанавливает и регулирует порядок оплаты за выполнение дополнительных научно-исследовательских работ, включая проекты и государственные заказы, рассматриваемые как сверхплановая научная деятельность;

7) рассматривает предложения по формированию проекта республиканского бюджета в части финансирования НАН;

8) определяет в соответствии с гражданским и бюджетным законодательствами Кыргызской Республики порядок распоряжения имуществом и внебюджетными финансовыми средствами НАН;

9) утверждает годовую смету НАН и контролирует целевое расходование выделяемых средств;

10) принимает решения об участии НАН в деятельности международных организаций;

11) рассматривает вопросы создания, реорганизации и ликвидации научно-исследовательских и научно-вспомогательных учреждений НАН;

12) утверждает уставы научно-исследовательских и научно-вспомогательных учреждений НАН;

13) принимает решения и осуществляет иные функции и полномочия в соответствии с уставом НАН.

Статья 14. Президент НАН

1. Президент НАН назначается Президентом Кыргызской Республики из числа академиков, членов-корреспондентов НАН, докторов наук не старше 70 лет сроком на 5 лет. Одно и то же лицо может назначаться на должность президента НАН не более чем на два срока подряд.

2. Вице-президент и главный ученый секретарь НАН назначаются Председателем Кабинета Министров Кыргызской Республики по представлению президента НАН.

3. Права и обязанности, а также порядок назначения и освобождения от должности президента, вице-президента и главного ученого секретаря НАН определяются актами Кабинета Министров Кыргызской Республики.

4. Президент НАН:

1) действует от имени НАН;

2) руководит работой общего собрания НАН и президиума НАН;

3) председательствует на общем собрании НАН;

4) несет персональную ответственность за выполнение возложенных на НАН задач и функций;

5) представляет НАН в органах государственной власти Кыргызской Республики, международных организациях, сообществах, ассоциациях;

2) УИАнын жалпы чогулушунун жана УИАнын президиумунун ишине жетекчилик кылат;

3) УИАнын жалпы чогулушуна төрагалык кылат;

4) УИАга жүктөлгөн милдеттердин жана функциялардын аткарылышы үчүн жеке жоопкерчилик тартат;

5) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлик органдарында, эл аралык уюмдарда, коомдоштуктарда, ассоциацияларда УИАнын атынан чыгат;

6) УИАнын вице-президентине, башкы окумуштуу катчысына талапкерлерди жана УИАнын президиумунун курамын Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин кароосуна жана бекитүүсүнө киргизет;

7) УИАнын бөлүмдөрүнүн, УИАнын региондук бөлүмдөрүнүн, УИАнын илимий-изилдөө мекемелеринин жетекчилерин дайындайт;

8) республикалык бюджеттен бөлүнүүчү каражаттарды, ошондой эле УИАнын жайларын ижарага берүүдөн алынган каражаттарды УИАнын президиумунун макулдугу менен УИАнын фундаменталдык жана колдонмо илимий изилдөөлөрүнүн программасына ылайык илимий жана башка мекемелердин жана уюмдардын, кыйла келечектүү багыттар боюнча программалардын ортосунда бөлүштүрөт;

9) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине жана УИАнын жалпы чогулушуна отчет берет;

10) Координациялык кеңештин төрагасы болуп саналат.

5. УИАнын президентинин ыйгарым укуктары төмөнкү учурларда мөөнөтүнөн мурда токтотулушу мүмкүн:

1) Кыргыз Республикасынын Президентинин чечими боюнча;

2) жеке арызы боюнча;

3) ага карата соттун айыптоо өкүмү күчүнө кирген учурда;

4) аны аракетке жөндөмсүз деп тааныган учурда;

5) оорусу боюнча милдеттерин аткаруу мүмкүн болбогондугуна байланыштуу;

6) Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинде каралган негиздер боюнча;

7) ал каза болгон учурда.

6. Кыргыз Республикасынын Президенти бош орун пайда болгон учурда белгиленген ченемдерге ылайык УИАнын президентин дайындайт.

6-глава. УИАнын мекемелери жана иш формалары

15-берене. УИАнын илимий мекемелери жана бөлүмдөрү

1. УИАнын курамында илимий мекемелер – илимий-изилдөө институттары, илимий, илимий-өндүрүштүк бирикмелер жана борборлор, ошондой эле юридикалык жактар болуп саналган жана УИАнын президиуму тарабынан бекитилүүчү уставдардын негизинде иштеген башка түзүмдүк бөлүмдөр бар.

2. Илимий, илимий-техникалык, инновациялык, илимий-уюштуруу, патенттик-лицензиялык, метрологиялык, маалыматтык-басма, чарбалык жана башка ишти камсыз кылуу үчүн УИАнын курамында атайын каражаттардын жана/же негизги иштен түшкөн кирешелердин эсебинен эксперименттик, тажрыйбалык-конструктордук, өндүрүшкө

6) вносит на рассмотрение и утверждение Кабинета Министров Кыргызской Республики кандидатуры вице-президента, главного ученого секретаря НАН и состав президиума НАН;

7) назначает руководителей отделений НАН, региональных отделений НАН, научно-исследовательских учреждений НАН;

8) с согласия президиума НАН распределяет средства, выделяемые из республиканского бюджета, а также средства, полученные от аренды помещений НАН, между научными и иными учреждениями и организациями, программами по наиболее перспективным направлениям в соответствии с программой фундаментальных и прикладных научных исследований НАН;

9) подотчетен Кабинету Министров Кыргызской Республики и общему собранию НАН;

10) является председателем Координационного совета.

5. Полномочия президента НАН могут быть прекращены досрочно:

1) по решению Президента Кыргызской Республики;

2) по личному заявлению;

3) в случае вступления в силу обвинительного приговора суда в отношении него;

4) в случае признания его недееспособным;

5) из-за невозможности исполнения своих обязанностей по болезни;

6) по основаниям, предусмотренным Трудовым кодексом Кыргызской Республики;

7) в случае его смерти.

6. Президент Кыргызской Республики в случае возникновения вакансии назначает президента НАН согласно установленным нормам.

Глава 6. Учреждения и формы деятельности НАН

Статья 15. Научные учреждения и отделения НАН

1. НАН имеет в своем составе научные учреждения – научно-исследовательские институты, научные, научно-производственные объединения и центры, а также другие структурные подразделения, которые являются юридическими лицами и действуют на основании уставов, утверждаемых президиумом НАН.

2. Для обеспечения научной, научно-технической, инновационной, научно-организационной, патентно-лицензионной, метрологической, информационно-издательской, хозяйственной и иной деятельности в составе НАН за счет специальных средств и/или доходов от основной деятельности могут создаваться экспериментальные, опытно-конструкторские, внедренческие организации и учреждения, организации научного обслуживания и социальной сферы, а также другие организации, учреждения и предприятия, которые действуют в соответствии с гражданским законодательством Кыргызской Республики, уставом НАН и своими уставами.

киргизүү уюмдары жана мекемелери, илимий тейлөө жана социалдык чөйрөнүн уюмдары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарына, УИАнын уставына жана өздөрүнүн уставдарына ылайык иштөөчү башка уюмдар, мекемелер жана ишканалар түзүлүшү мүмкүн.

16-берене. УИАнын бөлүмдөрү

1. УИАнын бөлүмдөрү ошол бөлүм боюнча тандалган илимдин бир же бир нече тармактары боюнча УИАнын мүчөлөрүн, ошондой эле институттардын жана ошол бөлүмгө кирген башка мекемелердин илимий кызматкерлерин бириктирүүчү илимий жана илимий-уюштуруу борборлору болуп саналат.

2. Бөлүмдөр өз курамында илимий-изилдөө институттарын, илимий, илимий-өндүрүштүк борборлорду жана башка илимий бөлүмдөрдү камтып турат. Бөлүмдөр фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндө багыттарды координациялоо боюнча ишке катышышат.

3. Комплекстүү көйгөйлөрдү иштеп чыгуу үчүн УИАнын бөлүмдөрү илимий мекемелерден алардын курамына кирген да жана кирбеген да ассоциацияларды түзө алышат.

4. УИАнын бөлүмдөрүнүн иштери УИАнын жалпы чогулушу менен бекитилүүчү УИАнын уставы жана УИАнын бөлүмдөрү жөнүндө жобо менен жөнгө салынат.

17-берене. УИАнын регионалдык бөлүмдөрү

1. УИАнын регионалдык бөлүмдөрү УИАнын ошол региондун илимий мекемелеринде иштеген мүчөлөрүн жана институттардын жана ошол региондо жайгашкан башка илимий мекемелердин илимий кызматкерлерин бириктирип турат.

2. УИАнын регионалдык бөлүмдөрүнүн курамында илимий борборлор, илимий-изилдөө институттары, башка илимий жана илимий-көмөкчү мекемелер болушу, илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн алар региондо жайгашкан жогорку жана башка окуу жайлары менен биригүүсү, фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндө багыттарды координациялоо боюнча ишке катышуусу мүмкүн.

18-берене. Фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү багыттарды координациялоо

1. Фундаменталдык жана колдонмо илимдер чөйрөсүндөгү иштердин багыттарын жалпы координациялоо үчүн Илим жана инновациялык технологиялар чөйрөсүндөгү фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөр боюнча координациялык кеңеш (мындан ары – Координациялык кеңеш) түзүлөт.

2. Координациялык кеңештин ишинин тартиби жана анын курамы Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

19-берене. УИАнын илимий архиви

1. Кыргыз Республикасынын окумуштууларынын, адабият, маданият жана искусство ишмерлеринин кол жазмаларын, ошондой эле УИАнын мекемелеринин архивдик материалдарын жана илим менен тарых үчүн баалуу болгон башка материалдарды сактоо үчүн УИАда илимий архив түзүлөт.

2. УИАнын илимий архивинин түзүмү жана иш тартиби УИАнын президиуму тарабынан бекитилүүчү жобо менен белгиленет.

12

Статья 16. Отделения НАН

1. Отделения НАН являются научными и научно-организационными центрами, объединяющими членов НАН по одной или нескольким отраслям науки, избранных по данному отделению, а также научных сотрудников институтов и других учреждений, входящих в данное отделение.

2. Отделения имеют в своем составе научно-исследовательские институты, научные, научно-производственные центры и другие научные подразделения. Отделения участвуют в работе по координации направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук.

3. Для разработки комплексных проблем отделения НАН могут создавать ассоциации из научных учреждений, как входящих, так и не входящих в их состав.

4. Деятельность отделений НАН регулируется уставом НАН и положением об отделениях НАН, утверждаемыми общим собранием НАН.

Статья 17. Региональные отделения НАН

1. Региональные отделения НАН объединяют членов НАН, работающих в научных учреждениях данного региона, и научных сотрудников институтов и других научных учреждений, расположенных в данном регионе.

2. Региональные отделения НАН могут иметь в своем составе научные центры, научно-исследовательские институты, другие научные и научно-вспомогательные учреждения, объединяться для проведения научно-исследовательских работ с высшими и другими учебными заведениями, расположенными в регионе, участвовать в работе по координации направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук.

Статья 18. Координация направлений в сфере фундаментальных и прикладных наук

1. Для общей координации направлений деятельности в сфере фундаментальных и прикладных наук создается Координационный совет по фундаментальным и прикладным исследованиям в сфере науки и инновационных технологий (далее – Координационный совет).

2. Порядок деятельности Координационного совета и его состав определяются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Статья 19. Научный архив НАН

1. Для хранения рукописей ученых, деятелей литературы, культуры и искусства Кыргызской Республики, а также архивных материалов учреждений НАН и других материалов, представляющих ценность для науки и истории, в НАН создается научный архив.

2. Структура и порядок деятельности научного архива НАН устанавливаются положением, утверждаемым президиумом НАН.

Статья 20. Информационно-издательская деятельность НАН

1. НАН ведет информационно-издательскую деятельность, в том числе по изданию официальных научных периодических изданий, а также обмену печатными

20-берене. УИАнын маалыматтык-басма иши

1. УИА маалыматтык-басма ишин, анын ичинде расмий илимий мезгилдүү басылмаларды басып чыгаруу, ошондой эле башка өлкөлөрдүн илимий мекемелери, жогорку окуу жайлары жана китепканалары менен басылмаларды алмашуу боюнча иштерди жүргүзөт.

2. Илимий жана илимий-изилдөө иштерин басып чыгаруу жана жайылтуу үчүн УИА басылмаларды түзөт.

21-берене. УИАнын эл аралык байланыштары

1. УИА эл аралык практикада кабыл алынган эл аралык илимий алмашуулардын формаларын жана каражаттарын пайдаланат, илимий-изилдөө жана тажрыйбалык-конструктордук иштерди аткаруу үчүн кызыкдар болгон чет өлкөлүк уюмдарды, ишканаларды жана фирмаларды тартат, уставдык максаттарды чечүү үчүн пайда таппастан атайын каражаттардын жана/же негизги иштен түшкөн кирешелердин эсебинен белгиленген тартипте алар менен юридикалык жактын статусу жок биргелешкен ишканаларды, илимий-окуу борборлорун жана башка уюмдарды түзөт.

2. УИА эл аралык мамилелер чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте эл аралык илимий мекемелерди жана уюмдарды түзүүгө катышат, эл аралык уюмдарга кирет, Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештигин, Евразия экономикалык бирлигинин, Шанхай кызматташтык уюмунун катышуучу мамлекеттеринин илимдер академиялары, башка илимий мекемелери жана жогорку окуу жайлары менен байланышты колдойт жана өз ара тыгыз иштешет, илимий-изилдөө иштеринин натыйжалары, илимий маалыматтар, басылмалар, илимий-изилдөө иштеринин деңгээлин жана натыйжалуулугун жогорулатуу методдору менен өз ара пайдалуу негизде алмашууну жүргүзөт, илимий программаларды биргелешип аткарат.

7-глава. УИАны каржылоо жана анын мүлкү

22-берене. УИАны каржылоо

1. УИАнын илимий мекемелерин каржылоо формалары (базалык, программалык-максаттуу жана гранттык) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

2. УИАнын илимий мекемелеринин финансылык каражаттары төмөнкүлөрдүн эсебинен түзүлөт:

1) республикалык бюджеттин каражаттарынын;

2) биргелешкен илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү үчүн эл аралык уюмдардын жана фонддордун чегерүүлөрүнүн;

3) өзү өндүргөн товарларды сатуудан түшкөн каражаттардын;

4) жеке жана юридикалык жактардын, анын ичинде чет өлкөлүк жеке жана юридикалык жактардын ыктыярдуу төгүмдөрүнүн жана кайрымдуулук каражаттарынын жана Кыргыз Республикасынын бюджеттик мыйзамдарында тыюу салынбаган башка булактардын;

5) мамлекеттик тапшырык боюнча мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларга жана долбоорлорго катышуунун жана аткаруунун;

изданиями с научными учреждениями, высшими учебными заведениями и библиотеками учреждений других стран.

2. Для издания и распространения научных и научно-исследовательских работ НАН учреждает печатные издания.

Статья 21. Международные связи НАН

1. НАН использует принятые в международной практике формы и средства международных научных обменов, привлекает для выполнения научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ заинтересованные зарубежные организации, предприятия и фирмы, создает с ними в установленном порядке за счет специальных средств и/или доходов от основной деятельности, без статуса юридического лица, совместные предприятия, научно-учебные центры и другие организации для решения уставных целей, без извлечения прибыли.

2. НАН в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики в сфере международных отношений, участвует в создании международных научных учреждений и организаций, вступает в международные организации, поддерживает связи и тесно взаимодействует с академиями наук, другими научными учреждениями и высшими учебными заведениями государств – участников Содружества Независимых Государств, Евразийского экономического союза, Шанхайской организации сотрудничества, осуществляет на взаимовыгодной основе обмен результатами научно-исследовательских работ, научной информацией, печатными изданиями, методами повышения уровня и эффективности научно-исследовательских работ, совместно выполняет научные программы.

Глава 7. Финансирование и имущество НАН

Статья 22. Финансирование НАН

1. Формы финансирования (базовое, программно-целевое и грантовое) научных учреждений НАН определяются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

2. Финансовые средства научных учреждений НАН формируются за счет:

1) средств республиканского бюджета;

2) отчислений от международных организаций и фондов для проведения совместных научно-исследовательских работ;

3) средств от реализации товаров собственного производства;

4) добровольных взносов и благотворительных пожертвований физических и юридических лиц, в том числе зарубежных, и иных источников, не запрещенных бюджетным законодательством Кыргызской Республики;

5) участия и выполнения государственных научных и научно-технических программ и проектов по государственному заказу;

6) доходов, полученных от аренды помещений или передачи материально-технической базы НАН во временное пользование;

7) средств от научно-исследовательской, образовательной, информационно-издательской, научно-консультативной и другой деятельности, не противоречащей гражданскому законодательству Кыргызской Республики.

6) УИАнын жайларын ижарага берүүдөн же материалдык-техникалык базасын убактылуу пайдаланууга берүүдөн алынган кирешелердин;

7) илимий-изилдөө, билим берүү, маалыматтык-басма, илимий-консультациялык жана Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарына каршы келбеген башка иштерден түшкөн каражаттардын.

Акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө тарифтер УИА тарабынан өз алдынча белгиленет.

3. УИАнын илимий мекемелерин каржылоо республикалык бюджеттен өзүнчө сап менен жүзөгө ашырылат, ага илимий мекемелерди базалык каржылоо, мамлекеттик тапшырык боюнча аткарылуучу мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларды жана долбоорлорду программалык-максаттуу каржылоо, ошондой эле академиялык илимий инфратүзүмдү финансылык камсыздоо кирет.

4. УИАнын илимий кызматкерлери тарабынан аткарылуучу мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларды жана долбоорлорду программалык-максаттуу каржылоо конкурстук тандоонун жыйынтыктары боюнча жүзөгө ашырылат жана өзүнчө каржыланат.

Мында УИА илимий кызматкерлердин мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларга жана долбоорлорго катышуу жана аларды аткаруу конкурсуна катышуу тартибин аныктоочу ички регламенттерди иштеп чыгат.

5. УИАнын илимий мекемелери, айрым окумуштуулары жана окумуштуулар тобу илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын Илим фондунан илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү үчүн гранттарды алууга конкурска катыша алышат.

УИАнын илимий кызматкерлеринин мамлекеттик тапшырык түрүндө мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларды жана долбоорлорду аткарууга конкурска катышуу тартиби жана кошумча илимий-изилдөө иштерин аткаруу үчүн төлөө аткарылган иштер жөнүндө отчет бекитилгенден кийин УИАнын президиумунун макулдугу менен ар бир илимий-изилдөө уюму үчүн өзүнчө Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында каралган, белгиленген тартипте жана формаларда жүргүзүлөт.

6. Илимий-изилдөө иштерин жүргүзүүгө, анын ичинде мамлекеттик илимий жана илимий-техникалык программаларды жана долбоорлорду жүргүзүүгө алынган финансылык каражаттарды максаттуу пайдалануу үчүн каржылоо булагына (бюджеттик каражаттар, гранттар, кредиттер) карабастан, мекеменин жетекчиси, теманын, программанын же долбоордун илимий жетекчиси жеке жоопкерчилик тартат.

23-берене. УИАнын мүлкү

1. УИАнын мүлкү УИАнын ыкчам башкаруусунда турган мамлекеттик менчик болуп саналат.

2. Мамлекет УИАга анын уставы менен каралган иште пайдалануу үчүн негизги жана жүгүртүлүүчү фонддорду, жерди жана башка мамлекеттик мүлктү мөөнөтсүз жана акысыз пайдаланууга берет.

3. УИАга берилген негизги жана жүгүртүлүүчү фонддор жана мамлекеттик башка мүлктөр алып салынууга жана башка уюмдарга берилүүгө тийиш эмес.

4. УИА өз каражаттарынын эсебинен сатып алынган материалдык-техникалык базаны УИАнын президиумунун макулдугу менен өз алдынча тескөөгө укуктуу.

Тарифы на оказание платных образовательных услуг устанавливаются НАН самостоятельно.

3. Финансирование научных учреждений НАН осуществляется из республиканского бюджета отдельной строкой, включая в себя базовое финансирование научных учреждений, программно-целевое финансирование выполняемых государственных научных и научно-технических программ и проектов по государственному заказу, а также финансовое обеспечение академической научной инфраструктуры.

4. Программно-целевое финансирование государственных научных и научно-технических программ и проектов, выполняемых научными работниками НАН, осуществляется по результатам конкурсного отбора и финансируется отдельно.

При этом НАН разрабатывает внутренние регламенты, определяющие порядок участия научных работников в конкурсе на участие и выполнение государственных научных и научно-технических программ и проектов.

5. Научные учреждения, отдельные ученые и группы ученых НАН могут участвовать в конкурсе на получение грантов для проведения научных исследований из Фонда науки уполномоченного государственного органа в сфере науки.

Порядок участия научных сотрудников НАН в конкурсе на выполнение государственных научных и научно-технических программ и проектов в виде государственного заказа и оплата за выполнение дополнительных научно-исследовательских работ устанавливаются с согласия президиума НАН для каждой научно-исследовательской организации отдельно в установленном порядке и формах, предусмотренных трудовым законодательством Кыргызской Республики, после утверждения отчета о выполненной работе.

6. За целевое использование финансовых средств, полученных на проведение научно-исследовательских работ, в том числе на проведение государственных научных и научно-технических программ и проектов, независимо от источника финансирования (бюджетные средства, гранты, кредиты), персональную ответственность несут руководитель учреждения, научный руководитель темы, программы или проекта.

Статья 23. Имущество НАН

1. Имущество НАН является государственной собственностью, находящейся в оперативном управлении НАН.

2. Государство предоставляет НАН в бессрочное и безвозмездное пользование основные и оборотные фонды, землю и другое государственное имущество для использования в деятельности, предусмотренной ее уставом.

3. Основные и оборотные фонды и прочее государственное имущество, переданные НАН, не подлежат изъятию и передаче другим организациям.

4. НАН вправе самостоятельно с согласия президиума НАН распоряжаться материально-технической базой, приобретенной за счет собственных средств.

5. Доход, полученный от передачи помещений в аренду или временной передачи в пользование материально-технической базы НАН, распределяется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

6. НАН использует переданную ей в оперативное управление государственную собственность для осуществления всех видов деятельности, разрешенных уставом НАН и не противоречащих законодательству Кыргызской Республики, в том числе опытно-

5. УИАнын жайларын ижарага берүүдөн же материалдык-техникалык базасын убактылуу пайдаланууга берүүдөн алынган киреше Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык бөлүштүрүлөт.

6. УИА ага ыкчам башкарууга берилген мамлекеттик менчикти УИАнын уставы менен уруксат берилген жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген иштин бардык түрлөрүн, анын ичинде материалдык-техникалык базаны өнүктүрүүгө, инфратүзүмдү күтүүгө жана анын кызматкерлерин социалдык колдоого алынуучу пайданы колдонуу менен тажрыйбалык-конструктордук, өндүрүштүк, инновациялык жана коммерциялык иштерди жүргүзүү үчүн пайдаланат.

8-глава. УИАнын кызматкерлерин материалдык жана социалдык камсыздоо

24-берене. Эмгек акы төлөө, социалдык-тиричилик маселелерди чечүү

1. УИАнын кызматкерлерине эмгек акы төлөө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.

2. УИАнын, анын ичинде техникалык жана тейлөөчү персоналдын штаттык санынын чеги Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

3. УИАнын мүчөлөрүнүн, илимий кызматкерлеринин, адистеринин, УИАнын тейлөөчү персоналынын социалдык-тиричилик маселелерин чечүү үчүн УИАнын илимий уюмдарынын атайын эсебинин каражаттарынын чегинде, эмгек акыны төлөө фондуна кирбеген жана орточо эмгек акыны, өргүү акысын, жөлөк пулдарды жана он үчүнчү эмгек акыны эсептөөдө эсепке алынбаган дем берүүчү мүнөздөгү төлөмдөр белгилениши мүмкүн.

25-берене. УИАнын кызматкерлерине социалдык кепилдиктер

1. УИАнын кызматкерлери жана алар менен чогуу жашап жаткан алардын үй-бүлө мүчөлөрү мамлекеттик саламаттык сактоо мекемелеринде акысыз медициналык тейлөөнү пайдаланат.

2. УИАнын кызматкерлери жана алардын үй-бүлө мүчөлөрү УИАнын санаторийлеринде, пансионаттарында, эс алуу үйлөрүндө жана туристтик базаларында санаториялык-курорттук дарылануу укугуна ээ.

9-глава. Корутунду жоболор

26-берене. Ушул Мыйзамдын күчүнө кирүүсү

1. Ушул Мыйзам расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготту деп таанылсын:

1) “Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2002-жылдын 25-июлундагы № 132 Мыйзамы (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2002-ж., № 9, 420-ст.);

2) “Энергиянын кайра жаралуучу булактары чөйрөсүндөгү айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2016-жылдын 14-июнундагы № 80 Мыйзамынын 4-беренеси (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2016-ж., № 6, 529-ст.);

конструкторской, производственной, инновационной и коммерческой, с использованием получаемой прибыли на развитие материально-технической базы, содержание инфраструктуры и социальной поддержки ее сотрудников.

Глава 8. Материальное и социальное обеспечение работников НАН

Статья 24. Оплата труда, решение социально-бытовых вопросов

1. Оплата труда работников НАН осуществляется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

2. Предельная штатная численность НАН, в том числе технического и обслуживающего персонала, определяется Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

3. Для решения социально-бытовых вопросов членов НАН, научных работников, специалистов, обслуживающего персонала НАН в пределах средств специального счета научных организаций НАН могут быть установлены выплаты стимулирующего характера, не входящие в фонд оплаты труда и не учитывающиеся при расчете средней заработной платы, отпускных, пособий и тринадцатой заработной платы.

Статья 25. Социальные гарантии для работников НАН

1. Работники НАН и совместно проживающие с ними члены их семей пользуются бесплатным медицинским обслуживанием в государственных учреждениях здравоохранения.

2. Работники НАН и члены их семей имеют право на санаторно-курортное лечение в санаториях, пансионатах, домах отдыха и на туристических базах НАН.

Глава 9. Заключительные положения

Статья 26. Вступление в силу настоящего Закона

1. Настоящий Закон вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

2. Признать утратившими силу:

1) Закон Кыргызской Республики «О Национальной академии наук Кыргызской Республики» от 25 июля 2002 года № 132 (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2002 г., № 9, ст. 420);

2) статью 4 Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые законодательные акты в сфере возобновляемых источников энергии» от 14 июня 2016 года № 80 (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2016 г., № 6, ст. 529);

3) Закон Кыргызской Республики «О внесении изменений в Закон Кыргызской Республики «О Национальной академии наук Кыргызской Республики» от 28 июня 2017 года № 110 (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2017 г., № 6, ст. 513);

3) “Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу” Кыргыз Республикасынын 2017-жылдын 28-июнундагы № 110 Мыйзамы (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2017-ж., № 6, 513-ст.);

4) “Бюджеттик мыйзамдар чөйрөсүндөгү айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын 2019-жылдын 17-майындагы № 64 Мыйзамынын 5-беренеси (Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин Жарчысы, 2019-ж., № 5, 260-ст.).

3. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети алты айлык мөөнөттө өзүнүн ченемдик укуктук актыларын ушул Мыйзамга ылайык келтирсин.

Кыргыз Республикасынын
Президенти **С.Н. Жапаров**

Бишкек ш.
2025-жылдын 16-июну
№ 119

4) статью 5 Закона Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые законодательные акты в сфере бюджетного законодательства» от 17 мая 2019 года № 64 (Ведомости Жогорку Кенеша Кыргызской Республики, 2019 г., № 5, ст. 260).

3. Кабинету Министров Кыргызской Республики в шестимесячный срок привести свои нормативные правовые акты в соответствие с настоящим Законом.

Президент
Кыргызской Республики **С.Н. Жапаров**

г. Бишкек
16 июня 2025 года
№ 119